

Emne:

VS: Referat foredrag 24.10.

Her kommer referatet fra møtet i går.

Mvh Heidi

24. oktober hadde Christian Anton Smedshaug foredrag med tittelen «Europa etter EU- den norske modellen, nasjonalstaten og europeisk samarbeid.

Omtale av boka hans «Europa etter EU» som foredraget bygget på: *Ti-år med stigende velstand, industrialisering og demokratisering har nådd toppen. Det tok to generasjoner etter andre verdenskrig å bygge opp velferdsstaten med sosiale seire, folkestyre og fordeling, som etter hvert alle tok for gitt. Men det har bare tatt få år å demontere mye av dette i Sør-Europa og bringe flere stater tilbake den sosiale usikkerhet som preget vanlige folk før innføringen av velferdsstaten.*

Nå står Europa overfor utfordringer på nivå med trettiårene, men med en statlig gjeldsgrad som etter en krig, politiske løsninger som har strandet og en produksjonssektor som skal klare overgang til automatisering og forny-bar energi.

Norge med en særlig god sosial modell har mye å ta vare på. Da må vi kjenne både forutsetninger for modellen og hvordan vi skal ta den videre i et Europa der statssamarbeidet skal finne nye former. Uten å forstå de lange historiske linjer i Europa, de ulike kulturområdene og nasjonalstatens rolle, vil verken Norge eller andre europeiske land greie denne overgangen.

En overgang som krever en ny sosial kontrakt, og et mer realorientert statssamarbeid tilpasset det enkelte lands kultur og historie.

Smedshaug tok oss gjennom viktige historiske hendelser som har hatt betydning for utviklingen av statene i Europa. Han pekte blant annet på Luther som den viktigste historiske personen, nest etter Jesus. Med Luther og protestantismen kunne man bli frelst ved tro alene. Kirken ble ikke like viktig lenger og det ble viktig å tilegne seg ordet – lesekunsten. Luthers revolusjon: Folket ble myndigjort gjennom å kunne lese. Individet myndigjøres, paven mister makt, fyrsten får makt og staten blir mer enhetlig og rik. Protestantiske stater: tro sett opp mot rasjonalitet. Katolske stater: rasjonalitet er underlagt troen.

Det norske samfunn: gode fellesløsninger, stabil stat, nasjonalstat, familiejordbruk (ikke store eiendommer til stat og kirke), statskirke og luthersk protestantisme har ført til en enhetlig og effektiv stat og lagt grunn for individet, kunnskap og entreprenørtanken. Han understreket at det er viktig å forstå de verdiene som har brakt oss hit for å kunne ta vare på det gode vi har.

Et spennende og engasjerende foredrag!